

Síntesi Taula Sectorial Fabricació Mecànica

Maig de 2013

Índex

- 1. Marc de referència**
- 2. El sector de la fabricació mecànica**
- 3. El gran repte: dignificar la professió**
- 4. Continguts curriculars**
- 5. El binomi centre formatiu – teixit empresarial**
- 6. Prospectiva: eixos estratègics**

1. Marc de referència

Marc de referència

- Aquest document pretén sintetitzar les opinions, percepcions i propostes sorgides a la taula sectorial entorn al sector de la Fabricació Mecànica, organitzada per La Fundació BCN FP, el divendres 17 de maig de 2013.
- La sessió va comptar amb la participació de 9 representants de diferents centres d' FP, empreses i patronals del sector, i 3 tècnics de la Fundació BCN.
- El contingut que s'exposa s'ha d'interpretar des del marc d'aquesta sessió de treball. No s'ha d'entendre com un estudi a gran escala de la família de fabricació mecànica.
- Ens ha de servir com a material orientatiu per debatre i reflexionar al voltant de les estratègies i accions futures.
- La creació de taules sectorials, s'emmarca dins del Pla Estratègic 2013-2015 de la Fundació BCN FP, amb l'objectiu de fomentar espais de debat, d'intercanvi d'idees i elaboració de propostes de treball conjunt, a fi efecte de potenciar el desenvolupament econòmic de la ciutat i la seva àrea metropolitana a partir del foment de la relació entre FP i el món productiu.
- Un moderador extern, expert en investigació qualitativa, va dinamitzar la reunió de treball i ha participat en l'anàlisi i elaboració d'aquest material de síntesi.

2. El sector de la fabricació mecànica

El sector de la fabricació mecànica

- En línies generals, emergeix la percepció que el sector de la fabricació mecànica es troba immers en un procés d'ajust estructural.
- Ens trobem en un entorn cada cop més canviant, dinàmic, globalitzat, on elements com la tecnologia, la innovació i el coneixement són fonamentals.
- L'expansió de les tecnologies de la informació ha revolucionat les formes de producció, i això comporta un procés de reflexió per adaptar-se als nous reptes i necessitats del mercat.
- Es considera que la família de fabricació mecànica pateix dificultats de reemplaçament de la seva força laboral i per trobar treballadors qualificats.
- El context presenta certes complexitats, on han de confluïr les voluntats de diferents actors: sistema educatiu, teixit empresarial, patronal, sindicats, administracions públiques, etc.
- A la sessió de treball es manifesten aspiracions i desitjos en contribuir a fer evolucionar la família professional, carregada de certs estereotips socials que en certa forma, no l'afavoreixen.

El sector de la fabricació mecànica

- Tenint en compte aquestes consideracions, és convenient fer un salt qualitatiu que permeti reorientar i impulsar la família de fabricació mecànica a partir de paràmetres moderns i evolucionats.
- S'han de trobar punts de confluència, vies d'apropament entre els diferents actors que contribueixin a aportar valors positius a la família professional.
- Es considera oportú revisar i actualitzar els continguts formatius a les necessitats actuals del mercat: adaptabilitat curricular a les demandes del món laboral.
- Es proposa gestionar els recursos, tant econòmics, humans, com a nivell d'infraestructures, amb una major eficiència.
- Hem de procurar establir mecanismes de relació continua entre els diferents agents implicats. Això ha de permetre obtenir feedback relacionat amb la situació del moment, i alhora, fomentar una actitud més visionaria i d'anticipació.
- Tot això comporta uns sistemes de coordinació, revisió i control que afavoreixin una dinàmica de treball fluida i integradora.
- Es fa referència al cas de la comarca del Bages, com a model d'èxit a contemplar i seguir (Fundació Lacetània + Centre de Formació Pràctica).

3. El gran repte: dignificar la professió

El gran repte: dignificar la professió

- Es considera que, històricament, la família de fabricació mecànica ha estat un sector estigmatitzat socialment.
- Encara resten reminiscències del passat que fan que es consideri una professió amb escàs atractiu i prestigi. Això comporta dificultats per aconseguir atraure alumnat.
- Aquesta percepció es nodreix des de diferents factors, ja sigui pels estereotips socials i l'opinió pública, fins a les constatacions de l'entorn més immediat: familiars, amics,...
- Una de les causes d'aquest desconeixement i estigmatització del sector mecànic és la poca divulgació social que s'ha donat als mitjans de comunicació i àudio - visuals.
- Es considera que el sector està excessivament masculinitzat, en part per la seva vinculació excessiva al món del motor.
- A l'àrea de Barcelona concretament no es percep com una sortida professional digna.
- No existeix coneixement dels diferents cicles formatius, tant a la societat com al món empresarial (es coneix la família genèrica).
- La denominació en sí mateixa ("mecànica"), està carregada de connotacions negatives. Això no facilita l'apropament cap aquesta professió.

El gran repte: dignificar la professió

Quines accions es poden considerar per dignificar la professió?

- Entre totes les parts implicades, amb passió i vocació, hem d'aconseguir que es consideri una sortida professional digna i amb aspiració.
- Afavorir una actitud proactiva i positiva, per part de tots els actors implicats.
- Es proposa crear uns fonaments de la família professional: una espècie de manual o decàleg, que defineixi les bases de la mecànica (què és i què no es?).
- Existeix una imatge distorsionada que no es correspon amb la realitat actual (en certs aspectes, es considera una professió "bruta").
- Hem de projectar valors positius associats a la professió: pulcritud, ordre, meticulositat, rigor, fins i tot orientar-la com una sortida professional apropiada per les dones.
- Aquestes bases s'han de comunicar: fer arribar el missatge a la societat, centres educatius i teixit empresarial.
- Hem de sensibilitzar a la societat: la família mecànica com a professió de futur, moderna i d'avantguarda.
- Potenciar interrelacions amb altres sectors: informàtica, robòtica, electrònica, etc.

El gran repte: dignificar la professió

Quines accions es poden considerar per dignificar la professió?

- Crear un sistema d'orientació als alumnes, fins i tot a l'etapa de la ESO.
- Tallers a la ESO, visites a tallers.
- Desvincular-ho del món del motor: “molt més que això, construir objectes”.
- Fer visibles els casos d'èxit: no tant sols donar a conèixer aquesta professió, sinó que es tracta d'una feina amb aspiracions.
- Facilitar visites a empreses: aproximació a la realitat.
- Creació d'una marca - logo que integri tots els aspectes vinculats a la família mecànica.
- Divulgar l'experiència del que està fent aquest sector, potenciar-ho tant des de les escoles com de les empreses.
- Sèrie/culebrot (TV3, Barcelona TV, ...).

4. Continguts curriculars

Continguts curriculars

- A nivell curricular, es considera convenient adaptar els currículums en funció de les demandes del teixit productiu actual.
- Formació de base a l'escola + formació d'intensificació a l'empresa.
- Competències genèriques transversals + formació tècnica específica de cada lloc de treball.
- Potenciar una formació basada en l'aprenentatge experiencial: experimentació, manipulació, visualització (aprenentatge per assaig –error).
- L'alumne s'ha d'afrontar a la realitat, de forma crítica i sistemàtica, i amb capacitat d'anticipar-se.
- Formació en actituds i valors: capacitat de treball en equip, iniciativa, rigor, compromís, flexibilitat, adaptabilitat, cultura de l'esforç, etc.
- Transmetre coneixements pràctics: entrenament d'habilitats, destreses, etc.
- Organitzar activitats formatives/tallers a “demanda” de les empreses.

Continguts curriculars

- Feedback centres docents - empresa: quins aspectes curriculars d'aquells alumnes estan o no resoltos?
- Afavorir un sistema d'avaluació dinàmic dels aprenentatges i habilitats assolits.
- Qualsevol acció docent ha de ser avaluable, ja sigui per un professor o bé per un tècnic d'empresa.
- Formació en idiomes.
- El llenguatge: excessivament diferenciat entre el món de l'ensenyament i el món empresarial. Adaptar-lo al món de l'empresa (terminologia intel·ligible).
- Potenciar el reciclatge, la formació continuada.
- A grans trets, no es considera necessari crear un cicle formatiu nou, sinó més aviat posar ordre i adaptar el contingut que ja disposem.
- Per part de les empreses, indagar si hi ha alguna necessitat formativa que no està coberta.

5. El binomi centre formatiu – teixit empresarial

El binomi centre formatiu – teixit empresarial

- Els participants tenen la sensació que es requereix d'una formació de caire holístic i integral, que permeti l'adaptabilitat a les circumstàncies i demandes del moment actual.
- Hem de ser capaços de captar i interpretar les demandes presents i futures d'un mercat de treball en constant evolució.
- Convé analitzar la relació entre centres formatius, teixit empresarial, i d'altres institucions involucrades (Cambres de Comerç, patronals, sindicats,...), per explicar els ajustos i desajustos.
- Comptar amb mecanismes d'observació i relació per fer un seguiment de l'evolució del mercat de laboral.
- Compartir recursos, infraestructures, tecnologia (exemple, Centre de Formació Pràctica del Bages). Optimitzar recursos escola – empresa.
- Seria convenient comptar amb un sistema versàtil, capaç de preveure els canvis d'orientació del mercat, amb la finalitat d'adaptar-s'hi d'una forma àgil (capacitat de reacció).

6. Prospectiva: eixos estratègics

Cap a un model transversal

- **Objectiu:** compartir i cooperar sinèrgicament per a la consecució d'un objectiu comú.
- **Model:** perspectiva de treball transversal.
- **Propòsits:** la transversalitat com a eina organitzativa que ha de permetre:
 - Integrar visions relacionades amb la família de fabricació mecànica.
 - Evitar duplicitat d'actuacions.
 - Captar i produir continguts informatius.
 - Divulgar informació i coneixement.
 - Dissenyar i identificar objectius estratègics i operatius.
 - Desenvolupar i gestionar xarxes i eines relacionals.
- **Els agents de la transversalitat:** Fundació BCN FP, centres formatius, empreses, organismes patronals, Cambra de Comerç, centres tecnològics, sindicats,...

Cap a un model transversal

■ Propostes d'acció:

- Formalització d'espais de trobada periòdics (determinar periodicitat).
- Incrementar l'intercanvi d'informació, experiències i necessitats.
- Millorar els canals de comunicació per afavorir el treball en xarxa (intranet / xarxa social sectorial,...).
- Crear una base de dades potent i segmentada:
 - Centres docents
 - PIMES
 - Grans empreses
 - Etc.
- Conèixer en profunditat la demanda real de necessitats formatives.
- Implicar el teixit empresarial: taules de treball col·laboratives.
- Sensibilitzar i difondre a la societat valors positius de la mecànica.